

ΠΡΟΠΕΜΠΤΙΚΑ

ORNATISSIMO
AEQVE AC DOCTISSI-

MO VIRO, SANCTÆQVE
Pietatis, vitæ item inculpatæ Candidato,
Dn. IOANNI GARAI Tholnensi, post
fœcundissimam studiorum humaniorum
messem duos annos summa cum plerorūq;
laude VVitebergæ finitam; in Patriam Vn-

gariam dextris avibus profecturo: τῆς
ἀληθοῦς φιλίας ἕνεκα, com-

posita

A B

Amicis & Popularibus.

VVITEBERGÆ

Typis Simonis Gronenbergii.

M. D. LXXIX.

Ioanni Garaio, Vngaro, ami-
co optimo,

MATTHAEVS DRESSERVS
S. D. P.

REVIVS est curriculum studiorum &
industria tua apud nos, Ioannes suavis-
sime, quàm expetit animus meus. At
quia confectum est bene, sat longum vi-
deri debet. Commigrasti in Academiam
Vuitebergensem, ut pectus divinarum et humanarum
literarum scientia compleres. Quod ut assequerère,
exercitationem usumq; audiendi, legendi, dicendi,
disputandi quotidie adhibuisti. Idq; in Collegio illo,
quod privatum sibi gens tua tot annos constituit: ut ad
omne genus doctrinae liberalis percipiendum sese prae-
paret. In quod cooptatum etiam esse à vobis audio ge-
nerosum dominum Michaelē Forgaſium, liberum
baronem à Gimes: qui, quo est generis & familia
splendore magis conspicuus, eo maiore animi impetus
in eas literas incumbit, quae etiam summo loco natis
ornamento & adjumento magno esse possunt, Quod i-

A 2

gitur

gitor leges vestrae exigunt, id alacritate animi & industria admirabili exequitur, disputat, declamitat, nec quicquam praetermittit, quod ad parandam, augendamque eruditionem ac sapientiam pertinet. In tali ergo coetu eruditus & tu parem cum popularibus tuis laudem pietatis, cura, attentionis, laboris, vigilantiae, reportas. Scilicet exuscitavit te ad studium tanta laudis ardor quidam gentis, inflammavit amor erga ecclesiam patriam, nec parum movit Academia ipsius, in quam venisti, autoritas. Ardet enim Pannoniae populus studio religionis ejus, quae admirando Dei beneficio in hac ultima senectute mundi è tenebris pontificiis in lucem Apostolicam evocata est. Cujus quidem studij sui documenta egregia hactenus dedit, nec dare desistit, dum serie continua alumnos in Vuitebergensem Academiam emittit, qui doctrinam literarum & religionis recte cognoscant, cognitamque deinde in patria scholis atque ecclesia propagent. Quorum in numero tu quoque haberis, sumtibus Magnifici bellicosique Viri, Sigismundi Racotij, Agriensis Praefecti, sustentatus. Is enim ut in locum Casparis Magochij successit, virtutemque ejus & auctoritatem omnem consequitur: ita imitatur etiam liberalitatem, ut in ecclesia scholarumque ministros pecunias eroget: ne semen sanctum doctri-

na.

nae literarum & verbi caelestis unquam in patria deficiat. Tu vero quo animo amoreve sis in patria ecclesiam, complura sunt, quae nobis demonstrarunt: profectio in locum tam longinquum, doctrina studium eximium, pietatis cultus singularis, reverentia adversus reformatam ecclesiam lumina, Lutherum & Melanchthonem. Hic enim nisi te & populares tuos incensos teneret, haud sanè Academiam eam potissimum deligeretis, in qua vox utriusque praeceptoris longo tempore sonuit. Credo, ut sit, locum ipsum, cui vestigia sancta Lutheri & Melanchthonis impressa sunt, vos ad diligendum allicere, magis tamen doctrinam ipsam, cujus vocibus pulpita et subsellia cuncta adhuc personare videntur. Ea enim est fortuna istius Academiae, ut nec dignitatem amittat, nec studia doctrinae mutet, nec coetum studiosorum minuat, sed accepta à praeceptoribus sanctis munera sanctè custodiat, optimaque fide ac fama tueatur. Memini Magnifici Dn. Andream Magochium, insignem ecclesiae patronum penè alia re nulla tam letari & gloriari, quam quòd ejus Academiae civis fuisset, in qua LUTHERVS & MELANCHTON docuerunt. Quocirca nec tibi IOANNES GARAI, tam potest esse quicquam honori et utilitati, quam hac ipsa in Vuitebergenfi Academia consuetudo, congressus & do-

A 3

tri-

Erina optima saluberrimaq; cognitio, atq; cum aliis
communicatio. Hoc decus, hoc presidium tecum in
patriam asportata, & qua in ecclesia & Schola Lutheri
et Melanchthonis audisti ac didicisti, ea liberaliter ad
communes patrie usus converte. Ita fructum capi-
ent ex tuo reditu communia studia solatium sentiet ec-
clesia, gaudio perfundetur Patronus, letabuntur ami-
ci, propinqui: qui in tua eruditione & industria mul-
tum opis presidiiq; sibi paratum atq; positum esse pu-
tarunt. I ergo, siquidem cum commodo patrie tan-
to id facere potes, feliciter: ducente eo, qui vita nostra
salutusq; omnis dux & autor est: comitante vero &
periculum incommodumq; omne propulsante angelo-
rum cœlu, qui in via ordinata incedentes custodire,
tueriq; solent. Veni ad tuum magnum illum Racozi-
um, cui salutem meis verbis plurimam nunciabis.
Cujus victoriam etiam, vel certè virtutem & felici-
tatem memorabilem in repellendo Turcorum la-
trocinio, in proœmio millenarij sexti Isagoges histori-
ca celebraturus sum: si de ea re narrationem certam,
quam spero ab ipso Racozio, consecutus fuero. Salu-
tem dices eadem opera Secretario ejus, Joanni Tiffano,
Cui quoq; de mea benevolentia et studio prolixè pollice-
beris. Quid dicam de Thoma Zegeдино, Bartholomæo
Nagi-

Nagithallini, Matthæo Thurio, Georgio Georacio,
Michaële Debrecino, Andrea Carolino, Joanne Julio?
quibus omnib; ut jucundus est futurus conspectus tuus:
ita ut amoris in eos mei, benevolentia, studii, & officii
nuncius et testis sis conspicuus & fidus à te peto. Quàm
vellem etiam nobilissimis & integerrimis viris Valen-
tino & Joanni Lökös, Literatis in oppido Bathor, de
meo in ipsos animo & studio eximio & singulari satis
constaret. Quod tamen te sermonis tui suavitate effe-
cturum esse confido. Quamobrem tua cura fideiq; rem
omnem committo, & ut mente mecum sis omni tem-
pore atatis tue oro. Ego certè ex animo meo nunquam
te patiar effluere. Vale Lips.

Aliud

F Elices anima, quarum, hac sententia, mentem,
Iudicio mundi nil remorante, tenet:

Nosse DEVM, Natumq; DEI, sapientia summa est,
Inq; suo Nato, propitium esse Patrem.

Vatum hac hauritur libris, ceu fonte perenni,
Et quæ bissepi scripta dedere, duces.

Ille animo voluit quicumq; suo, atq; revolvit,
Divitias amplas quis recreetur, habet.

CHRISTVS enim perfecta sui qui patris imago est,
Vi presente sui numinis intus agit.

Lucemq; accendit maiorem, & corda refingit,
Authorem ut referant moribus illa suum.

I nunc ergo, tuos jacta, plebs improba, raptus,
Te sine voce DEI, noscere posse DEVM.

Quos olim sensit, quando tumefacta Sibylla
Fatidico, cecinit multa futura, Deo.

Ut verò possis sacri mysteria verbi
Discere, & integra cognitione frui:

Non spernenda artes Sophia, linguaq; diserta,
His quasi fasciatis dogmata sacra latent.

Quas quia cura tibi fuit unica nosse, IOHANNES,
Premia, quæ referas, plurima semper habes.

Vade

Vade ergò, & multa nunc dives ab arte, revise

Quos tibi Patronos Pannonis ora dedit.

In te quos hilari fecerunt pectore sumptus,

Ceu cultus, multo fœnore reddis, ager.

Te patria reducem faciat DEVS, atq; gubernet,

Vt quo cœpisti, sic pede, semper eas.

Sic petitur cœlum: sic gloria vivit in annos,

Quam Pietas Musis concomitata parit.

Henricus Maius, Doctor, & Professor
in Academia VVitebergensi.

E L E G I A

DE MESSE QVA ANNO

1589. MENSE AVGVSTO, VIR DIGNIS-
simus, pietate & doctrina præstans Dn. IOHANNES GA-
RAIVS Tholnensis Vngarus, ex Acad. VVitebergensi
ad messen sacram vocatus in patriam iter sus-
cipere voluit,

Scripta à

M. MEL. GERLACHIO Soraviensi, Silesio.

GRande rudimentum presentis tempora messis
Et res arcanas per bona signa notant.

Nam quod ager granum suscepit tempore verno;
Hoc virtute sua vivificante refert,

B

At nec idem; sed plura refert educta in aristis:
Quamodò procurva falce resecta cadunt.
Frugiferas in agris æstas dat torrida messes:
Quas dat & hoc anno dextra benigna DEI.
Inde famem pecudes succiso germine pellunt:
Redditur humanis usibus apta Ceres.
Quæ vires hominum servat: licet illa labore
Difficili veniat; nemo carebit ea.
Scilicet ingenio quoq; sunt sua pabula: primo
Nam vere ætatis proditur illud idem.
Pectus agrum referat: cui si bona semina mandes
Doctrina: hoc tibi idem post meliora feret.
Atq; in eo maturescunt ætate virili,
Quæ mors in senio falce resecta rapit.
Quò matura magis: nostris hæc usibus illa
Commodiora vigent, pluraq; commoda habent.
Pectoris inq; agro sæcundam torrida messem
Fert æstas; fruges, Sole ciente, ciet.
Hic quis sit dubitas? Est nostræ Iusticiæ Sol
Illustrans radiis pectora sancta suis,
Et releuans æstum divini Flaminis aura:
Ut maneant verbi semina pura sacri.
Vnde famem pellunt anime: Quia dogmate sacro
Redditur humanis mentibus apta quies.

Verum

Verum animis opus est attentis, atq; labore;
Qua dedit ut reddas semina sancta Deo.
Et redduntur ei; si templa scholæq; colantur:
Ex quibus exurgunt germina grata DEO.
Illa labore gravi veniant licet: haud tamen istis
Publica Res florens ulla carere potest.
Hæc eadem meditanda tibi sunt docte JOHANNES:
Anni atq; ætatis congruum id omen erit.
Messem utriusq; vides: ætas tibi nempe virilis,
Atq; æstas messem, pulcra theatra, refert.
Magnum iter in patrias dum jam proficisceris oras:
Hæc tibi felicitis sint monimenta via.
Qui vitam dedit, ille viam regat: utraq; ut ipsi
Grata sit, & multis utilis: ergò vale.
Ergò vale: ut valeant per te quàm plurima CHRISTI
Membra: ipsi vivas, hunc teneasq; vale.

VVitebergæ. f. M. M. G. S. S.
IV. Vllis.

Mortis Memor Gaudet Sibi
Svaviter.

Epigram-

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ ΑΔ ΕΥΝΔΕΜ.

ὡς μελίσσων σπυδαίων ἐσμὸς ἐχέφρων
 κατλήπων πόθ' ἐὼν τὸν χαρίεντα δόμον·
 ἔρχεται ἀγρόμενός, ῥα ἐπ' ἀνθεσιν εἰαρινόισι,
 πορφύρεον τ' ἄγεται ἄνθος ἀγαλλιάων·
 ὥς ἡὲ βωλοτόμος μύρμηξ μογέουσα θερείῃ
 λευκοτέρῃ· ἰδίῃ ἐμπαλαιοῖς σέγαρ.
 ὅπως λιμὸν ἀκῆ ὅτ' ἐπ' ἡλυθε χήματ' ὥρῃ
 ἡδὲ χιῶν φρίτῃ, καὶ τύχ' ἀργαλέον.
 οὕτως ἄνδρα νέον τε ἐπ' εἰαρινοῖο χρόνιοι
 Δεῖ μοχθεῖν, χαλεπὸν πάντα νόμον τε φέρειν.
 ἦλθε ταχύς γῆρας γούρ, ἐπ' ἡλυθε καιρὸς ἀτερπῆς,
 ἄβληχρός γίνεται ἡδὲ ἀκικυς ἀνὴρ.
 πάντα θεοὶ ἀγαθὰ θνητοῖς πωλῶσι μόγοισι
 καὶ ἰδρωτ' ἔθεσαν τῆς προπάρου ἀρετῆς.
 ῥάδια πάντα θεὸς δόντος, καὶ ἀνήνυτον οὐδ' ἐμ
 εὐχεο ἡδὲ ποιῶ, μηδὲρ ἔχεις τ' ἀπεδόν.
 καὶ σὺ ἰωάννης ταῦτ' ἐν φρέσι αἰὲν ἔθηκες.
 ὦ φίλε, καὶ κερδὶν ὦ ἀγάσῃτε ἐμῇ·
 οὐκ ἄλιον τ' ἐλπίδες γλυκερὰς σῆς πατρίδος αἶαν.
 χρήσιμα πολλὰ μάθες, καὶ χαρίεντα θεῶ.
 νῦν δὲ νόον σεῦ οὐ παλινάγρετον ἔχων ἐέλδωρ
 βώλακα πάννουκας τηλόθεν ὄντα ἰδ' εἶν.
 εἰ μὲν ἔρχῃ ἐς πατρίδος αἶαν ἀγαυήν,
 πολλὰ δίδασκε νέες, ἢ γέροντας ὁμῶς.
 τὰς τέχνας, ἱερὸν καὶ δόγμα δασυ τοῖς ἔγραφαρ
 μάρτυρες εὐσεβέες, χρυσόφιλοι τε βροτοί.
 βάσκει σάφ' καὶ πᾶσιν ἐμοῖς γνωστοῖσι φίλοις
 φεάξε σάφ' τε ζῆν, καὶ φιλέοντα φίλῃ.
 βάσκει ἰδὲ πάννουκας καλήν, μέμνησο δ' ἐμῶ
 πάντοθι, καὶ πᾶσι, χρήσιμ' ἴσθι φίλε.

Martinus Thurius τῆς φιλότιμος ἔνεκα
 ἐποίησεν αὐτοχεδίως.

Aliud.

ΑΛΙΥΔ.

Aspicis humana quàm sit brevis orbita vita,
 Solis & à radiis ceu rudis umbra fugit.
 Omnia praetereunt, nec habent post funera laudem:
 Fama sed immenso parva labore viget.
 Virtutes igitur per quas sapientia crescit,
 Mortales miseros excoluisse decet.
 Tu quoque Ioannes vestigia summa secutus
 Virtutum, nuper docta theatra petis,
 Signaque Menalias non aspernanda per oras
 Et studii & vite, linguas ab arte pia.
 Sed quia nos plures divina Modestia dotes,
 Enumerare vetat, pluraque verba loqui:
 Dum canis Erigones Astrae Virginis astrum,
 Fulvi praeferiens terga Leonis, adit:
 Nos dare vota Deo proteque tuisque decebit,
 Temperet ut virus, quod modo tempus habet.
 Et patrie salvos reddat studiisque Patronis,
 Possitis memores officii ut esse pii.
 Vos igitur juvenes quaeiscunque usura Magistri
 Ioannis dabitur, colloquioque frui:
 Ferte bonam frugem, colite artem, incumbite libris:
 Non erit hic vester nam sine fruge labor.

Demetrius Liscensis.

Aliud

Ante alios dulci quæ te mihi junxit amore
 Candida sincera Religio fidei,
 Postulat, ut patrias dabitur cui visere terras,
 Te cantem numeris candide IANE meis.
 Iam tibi Pieria dant floridaserta puella,
 Iamq; venit studiis gloria parta tuis.
 Et, si quid video, victricia signa laboris
 Iam capis, & duro Miles ab hoste redis.
 Cur ita? Musarum quia tu nutritus in antro,
 Pegasidas Nymphas, nos ut amamus, amas.
 Qui Musas solito semper veneratus honore es:
 Dant tibi pro meritis, premia digna, tuis.
 Invideo, quali invidia, tibi dulcis Amice
 Invideas patior tu quoq; ritè mihi,

Michael Rub. Thasnadinus
 in signum amicitiae, F.

